Ն° 244 ՆԻՍԱՆ 29 ՀՈՒՄԱՍ. ԷՐԹԷՍԻ 1878

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵՄԸ

ԱԳՈՍԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Փոստով ԻՍԹԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՍԹԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսնա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէտալիթի էճնէպիէտէ վէ գայիմէ ջէտավիզ ղրուշէն վիլայաթա, ապանէ պէտէլի վէ եարիստ բօսնա իւճրէթլի, սիրքէյի խալխէ օլարագ ալազ օլունաճագ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Գէհէր սաթրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթը պէհէր սաթրը իչին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասան մէճմանէն գապուլ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻՈԹԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ՎԻ ՊԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

Խտարէխանէսի Սբամայօլտա Քիւրքճի խանընտա նումէրո 7 տէ վէ Մարպասայ էինէ մէզքիւր խանտա նումէրո 26 տա տրրս — Ղազէթամըզա այիտ բէտաֆէյի մէվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրուլա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէյիկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլմէկի կիպի, բէտաֆէյի մէրքէզինի տարի անքն նամբնա կէօնտէրիլմէսի իգբիզա իտի։

ԱՍԻԱՆԷ ԶԹ ՆԻՍԱՆ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Տէվլէթ վէ վէթանըմըզըն խայրընա, ճէնկ վէ ճիհատլէն իսէ սուլհ ու ասայիշի միւրաճճահ կէօրէն վէթանտաշլարըմըզա պու կիւն տախի մէմլիքէթ օլաճագ իւմիտլէր վերէպիլիրիզ։ տէյիլ եաւընըզ տիւնքի թէլէկրաֆլարըն տախի սուլհա միւսայիտ վէ ֆօնտօլարըն եւիքօէք կէլտիյի իչիւն քի ճիւմլէյէ մահիւմ տիւր, իլա անտէն զիատէ պու խապէրլէրին պէրտէվամ հաթթա կիթտիքճէ տէ թարագգը պուլմագտա օլտուղու իչիւն վէ բէվիչի հալէ նազարէն կէլէճէք ճումա իրթէնինէ գատար պէլիմ պիթմիշ խապէրլէր տէ վասլ օլապիլէճէք տիր տէյի մէմուլու գալի վար տըր։ իմտի, իչի նազարտան սադընմագ իչիւն, պու կիւնլիւք պու պապտէ պունտան զիյատէ պիր շէյ տէմէյիպ, Էւրօբա հավատիսլէրինէ կէչէրիզ։

Ինկիլիզ բարլամէնթինին մէպուսան դամարասը, ալաֆրանկա մայինին ալթընճը բազար իրթէսի կիւնիւ աչըլըպ, լօրտլար դամարասը տախի օն իւչինճիւ, եանի էօնիմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ աչըլաճագ տըր, վէ թէլէկրաֆ խապէրլէրինէ նազարէն բարլամէնթատէն իզինպէզ Հինտիսթանտան ասքէր ճէլպ օլունտուղու իչիւն, մուխալիֆէթ թարաֆընտան վիւքէլյա շէտիտ սիւալլար տախի հաղբրանմագտա իմիշ։

Հինտիսթան ասքէրի տօղրու Մալթայա կէլէճէք իքէն Մըսըր մէմալիքինէ չըգըպ իգամէթ իտէճէքլէրի կէօնակէօն գիլ իւգալէ մուճիպ տիր վէ Ֆրանսա թէրաֆընտան պիր բրօթէսթօ իտիլէճէք լագըրտըլար տա վար տըր մէյտանտա։ պու հավատիս սահիհէ չըգար իսէ, կէչէնտէ Ֆրանսըզ իլէ Ինկիլիզին Ագ տէնիզտէ օլան բէգապէթի իւզէրինէ եազմըշ օլտուղումուզ մուպահասայը թաստիգ իթմիշ օլուր։ Պու ճիւմլէ իլէ պունլարըն գանալ էթրաֆընտա իգամէթինի, Իզմիտտէ պուլունան Ինկիլիզ տօնանմասընըն հալինէ թէչպիհ իտէնլէր տէ վար։

Մալթասան կէլէն խապէրլէրէ տախի նազարէն, օրատա տա պուասքէրէ օրտու գուրուլաճագ պիր եէր պուլամայօրլար ըմըշ։ վէ բէք զօրա կէլինիր իսէ ժարտէն բիւպիլքլերի վէ պօսթանլարը պօզմայա մէճպուր օլուպ, օրատա իգամէթ իթտիրէճէքլէր իմիշ։

Ինկիլթէրրատա իսէ, կէչէն հաֆթա հէր վագթտան զիատէ բօլիթիգաճա միթինկլէր վուգու պուլմուշ տուր. Հինտիսթան վէքիլի Հարտի Պէտֆօրտտա զայէթ միւէսսիր պիր նութգ իտիպ, տախիլյէ նազըրը Դրօս տախի Բրէսթընտա քէզալիք քէլամէ ազաղ իտիպ, հիւքիւմէթին թէ. շէպպիւս իթտիի բօլիթիգա սուլհ բօլիթիգասը օլտուղունու թէյիտ իթմիշտիր։ Պէտտֆօրտտա քինութգ պու կիւնքի զաղէթամըզ միւնտէրիճաթընտան տըր։ Տիկէր թէրաֆտան մուխալիֆ կիւրուհի բէխսլէրինտէն ձօն Պրայթ Մանչէսթէրտէ պիր նութգ իտիպ, գապինէթտէն վէ խուսուսի իլէ պաշ վէքիլտէն, միլէթի պիլա սէպէպ հարպ պէլիյէսինէ ուղրաթըյօր, վէ Հինտ Իսլամլարընը կէթիրիպ Էւրօբա խրիսթիանլարը գէրտըրաճագ տէյի բէք ազը շիքայէթլէր իտէրէք, թաղիր իթմիշ տիր։

Մըսթըր Զէմպրըլէյն վէ Մր. Պրայրլէյհիլ։ Ինկիլթէրրա, Ինկիլթէրրա օլալը, պունտան պէտթէր վէ պունտան զայիֆ պիր վիւքէլա կէօրմէմիշ տիր տէմիշ։

Եինէ Մանչէսթէրտէ վէ Մր. Պրայթըն միթինկինէ գարշը պիր միթինկ տահա օլուպ, օ՞տա հիւքիւմէթի թահսին ֆէրէճէսինտէ գարարլար վերմիշ տիր։

Բամպուգ ֆապրիգալէրինի թէրը իտէն ամէլէ կիթտիքճէ արթմագտա, վէ իշ կիթտիքճէ պէօյիւմէքտէ տիր։ Ամէլէ թագըմը պիր հաքէմլիք սիւրէթի իլէ իշին թէսվիյէսինէ մէյեալ իսէլէրտէ ուսթա պաշլարը գապուլ իթմէմէքտէ տիրլէր։

Բուլգարիատա Ռուսիա ալէյհինէ զուհուրա կէլէն ատավէթ պիր ազ թէսքին օլմագտա օլուպ, տախիլյէ նազըրընդն պիր սիրքիւլէրի, պու մագուլէ զըտտիյէթլէրի մուխթարալը ատտ իտէրէք էֆքեարը օթուրթմազա տէլալէթ իթմիշ տիր տէնիր։

Եունան հիւքիւմէթի Ինկիլթէրրատան ալտընը վատարա նազարէն ճիվարտա մէմալիքի Շահանէտէ օլան իսէանդն թէսրինինէ միւսարաաթ իթմէքտէ իմիշ։

Բուլգարիտէ զուհուրա կէլէն իխթիլալա, Բուսլար չօգլուգ էհէմմիյէթ վերմէէօր կիպի կէօրիւնիյօրլար իսէ տէ, վաճիպի իթինա պիր վուգուաթ օլտուղու տա մէքթիւմ գալամայօր։

Ինկիլիզին Իւմիտ պուրնու արգասընտա օլան Դաֆրիսթան ճէնկի, Ինկիլիզլէրի մէճլիսուն իտէճէք տէրէճէլէրտէ իլէրի կիտէմէէօր զալիպա, ֆագաթ պիր սօն մուհարէպէտէ տէ զալէպէ Ինկիլիզտէ գալմըշ տէնիյօր, պու մուհարէպէ չիմտիլիք քիւչիւք պիր շէյ իսէ տէ եագընտա պիթէճէք կիպի տէ կէօրիւնմէէօր իմիշ։

Կէրէք բրէնս կօրչագօֆուն վէ կէրէք բրէնս Պիզմարգըն եէվմպէ եէվմ քէսպը սրհէթ իթմէքտէ օլտուգլարը իսպար օլունմագտա տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Տէնտէ կէտ դաղէրմըզըն Նէրէնտէն օնը կէլէն Թէլէկրաֆլար տըր։

Լօնտրա, 9 մայիս. — Միւշքիլաթը հաղբրէնին խիթամ պուլմագ իւզրէ պուլունտուղունա տաիր Ոբր Ս. Նորթգըթը խլէտիեի պէյանաթը մուհիմմ օլտուղունու զաղէթալար տէրմէեան իտէյօրլար։ Թայմզ տէեօր քի Պուլղարիսթանդն Ատալար տէնիզինէ գատար թէվսիի հուսուսունա մուխալիֆէթ իթմէքտէ Ֆրանսա Ինկիլթէրրաեա իշթիրաք իտէյօր։ Մէզքիւր զաղէթա, Ս. Բէթէրսպուրկատան ալարագ չու թէլէկրաֆը ակրճ իտէյօր։ «Մէմուլ իտիլտիեինէ կէօրէ, Գոնդ Շուվալօֆուն սէյահաթը, հէր նէվ չիպէկլէրի տէֆ իտէրէք, միւզաքէրաթընն եէնիտէն իլէրու կէօթիւրիւմէսինէ սէպէպ օլաճագ տըր։

Պու սապահ ալընան Բէրլէր-ֆիր

Լօնտրա, 10 մայիս. — Մէպուսան գամարասընտա, Գոնսէրվաթէօր թարաֆկիրանընտան Մր. Միլս, Մալթաեա Հինտ ասքէրի կէօնտէրիլմէսի թէսպիրինին տօսթանէ սուրէթտէ թահսին օլունմասընը թէքլիֆ իտէճէեինի խապէր վերտի։

Բարիս, 10. — Սէնաթօ մէճլիսի, մահալլինճէ էհէմմիեէթի օլան չըմէնտաֆէրլէրին հիւքիւմէթ թարաֆընտան սաթուն ալընմասը խուսուսունա տաիր օլան լայհաեը գապուլ իթտի։

Պէրլին, 10. — Ռուսիա սէֆիրի Գոնդ Շուվալօֆ, Ֆրիէտրիխսրուհէտէն կէլմէքտէ օլտուղու հալտէ, պու կիւն (եանի տիւնքի ճումա կիւնիւ) ալաֆրանգա սաաթ 4 1/2ատա Պէրլինէ միւվասէլէթ իլէտի։ Սէֆիրի միւշարիլէյհ Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ ինտի։ Գոնդ Շուվալօֆ, Մ. տը Պուէլվա վիզիթա վէրտիքտէն սօնրա, պու ագշամ Ս. Բէթէրսպուրկա միւթէվէճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բարիս, 10 մայիս

Ֆրանսըզ ֆօնտսու	109 57 1 2
Օսմանը գօնսօլիտէսի	
աչըլը	8 40
գարանտը	8 35
Բուլգարի չըմէնտըֆէրի	33

Պուլվար 10 մայիս

բանսըզ ֆօնտսու	109 85
Օսմանը գօնսօլիտէսի	8 35

Լօնտրա 10 մայիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտէսի	96
Օսմանը գօնսօլիտէսի.	
աչըլը	8 7/16
գարանտը	8 7/16

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Էյէր հավա միւսաատ իտէր իսէ, պու կիւն զաթը հաղբէթի Բատիշահի Ցավուտ բաշա գըշլանընա պիլ ադիմէ, օրատա իգամէթ իտէն ասաքիրի շահանէյի մուայէնէ իտէճէքլէր տիր։

—Վարնա միւթէսարրըֆը սապըգ Ալի պէյ էֆէնտի իլէ միրիլիվա Նիհատ բաշա հաղարաթը, Պաղուտ թարաֆլարընա մէմուրիյէթի ֆէվգէլատէ իլէ մէմուրօլտուղլարը ճիհէթլէ, բէնչչէնպիհ կիւնիւ մապէյնի հիւմայունա կիտէրէք, հուզուրու շահանէյէ չըգմըշլար տըր, վէ պու կիւն ճանիպի մէմուրիյէթլէրինէ միւթէվէճճիհէն ցէրսատէթատէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

—Մուհաճիրինէ իանէ օլմագ իւզրէ 100տէ 8 կէօմրիւք բէսմինէ 100տէ 2 զամմ օլունմասընա ինկիլթէրրա տէվլէթինին մուվաֆագաթ իթտիյինի ինկիլթէրրա խարիճիյէ նազըրը պու տէֆա Մր. Լայարտա պիլտիրմիշ օլտուղու մէսմու տուր։

—Բօսոպ Պալգանընտա վէ Արտա վատիսինտէ Միւսլիմանլարըն վուգու պուլան իսէան հարէքէթի տէվամ իթմէքտէ տիր։ Իսթիլալը թէսքին իյլէմէք իւզրէ իզամ օլունան Օսմանը վէ Բուսիա գօմիսէրլէրինին հարէքէթի հագգընտա հէնուզ մալիմաթ ալընմամըշ տըր։ Իսլամ ասքէրը թարաֆընտան նէյը օլունան պիր պէյանանամէտ Ռուսէրի վէ Եանեա ահալիի խրիսթիանիյէսինին տախի վաթանը միւդաֆէրէքին պիւշմէնի ումումիսի ալէյհինտէ սիլահա սարըլմասը թավսիյէ օլունմուշ տուր։

—Սապրգ Թիճարէթխանէտէքի մէհաքիմի նիզամիյէ ազասընտան պաղը զէվմէթը քիրամընը, վէ խատէմէկեանտէն տախի պէշ ալթը քէսանընն սիրայէթէն ելհալէթու հազիհի թիֆո իլլէթը մախսուֆէսինէ միւպթէլա օլարագ կիրիֆթարը ըգթրապ օլտուգլարը մաէթթէսիւֆ մէսմու օլմուշ տուր։

Էպնիյէյը մէզքիւրէնին ալթ գաթընտա օլան մաղազալարտա պունտան ագտէմ հասպէլ իճապ իգամէթ իթտիրիլէն Ռումէլի մուհաճիրինին իզահամը ճիհէթլէ իլլէթը մէզքիւրէ հալա պէյնիրինտէ միւնտէֆի օլամայըպ, օլ ճիհէթլէ էթրաֆա տախի սիրայէթ իտէճէյի թապիի օլտուղունան, պիչարէկեանընն իշպու մէվսիմի միւսաիտատ տահա պիր հավատար մահալէ նագլի հէմ քէնտիլէրինին մուհաֆազասընա վէ հէմ տէ սիրայէթը թէաֆֆիւնիւն մէնինէ մէտար օլաճագ ումուրու սըհհիյէ վէ թէհաֆուզիյէտէն վէ ֆէրայիզի ինսանիյէ վէ սըյանէթքեարիտէն պուլունտուղունան, պու խուսուս հիւքիւմէթը սէնիյէնին պիրինճի տէրէճէտէ տըգգաթը ալիյէլէրինէ չայեան մէվատտը խայրէյի միլլէթզէմէտէն պուլունմազ իլէ, խասսէթէն պէյանը հալ օլունարագ, իճապը իգթիզասընա սէրիէն հիմմէթ պույրուլաճաղը մագամը ալիի թէպաբէրվէրիտէն մէմուլ վէ միւթէմէննա տըր։

—Եվվէլքի կիւն կէճ վագթթ, Մալիեէ մէմուրինինտէն Մուսթաֆա էֆէնտինին Նուրի Օսմանիէտէ սաքին օլտուղու խանէեէ պիր ատէմ կէլիպ, էֆէնտիի միւմայիլէյհին նէզտինէ կէօթիւրիւլմէսինի թալեպ իտէր, վէ իչերի կիրտիքաէ, պիր բըչագ չէքիպ։ Մուսթաֆա էֆէնտինին իւզրինէ հիւճիւմլէ, պօղազընա վէ պաշընա պիր գաշ զարպա ինտիրիպ, էֆէնտիի միւմայիլէյհ անիտէ ըուհուունու թէսլիմ իտէր։

Պու ճինաեէթթ իճթիսար իտէն չախս թէվգըֆ օլունմուշ իսէ տէ, ճինաեէթին սէպէպի հէնուզ նամալիմ տիւր։

—Իզմիտտէն ալտընընը մալիմաթը մախսուսէեէ նազարէն, կէչէն կիւն վուգու պուլան իքինճի հարէքէթի արզ, Իզմիտ չէհրինտէ էբէյիճէ խասարը մուճիպ օլմուշ, վէ ահալինին պիր գբսմը, գօրգուսունտան չէհրի թերը իտուպ, չէհիր խարիճին չատըրլարտա իգամէթ իթմէեէ պաշլամըշ տըր։

—Միւլէյման բաշա հաղրէթլերինին մուհաքէմէսի թերը օլունտու բիվայէթ իտիմիշ իտի իսէ տէ, պիզ պու բիվայէթի թէզգիպ իտէպիլիրիզ, մուհաքէմէի մէգքիւրէնին իճրասը իչիւն իճապ իտէն մալիմաթըն ախզը քէմալը ինթիզամ իլէ իճրա իտիլյօր։ Միւսթանթըգ, պէրապէրինտէ քեաթիպի տախի պուլունտուղու հալտէ, Միւլէյման բաշա հաղրէթլերի իլէ սըգ սըգ կէօրիւշերէք, հէր պիր իսթինթագըմ միւնթազամսուրէթտէ զապթը ալընմագտա վէ իմզա իտիլմէքտէ տիր։

Պունտան պաշգա, իքմալը մալիմաթ իչիւն, տիվանը հարպ, լազըմ կէլէն էվրագը էլէ կէչիրմէքտէ տիր։ Մալիմաթը լազըմ իսթիսհալ իտիլտիքտէն սօնրա, միւշարիլէյհ հաղրէթլերի հագգընտա վերիլէճէք հիւքմիւն թէտգըգընա կիրիշիլէճէք տիր. ճէրէյան իտէճէք միւզաքէրաթ ուզայաճաղը գատար տախի շաեանը էհէմմիյէթ օլաճագ կիպի կէօրիւնիյօր։

(Լ. Հէրոտ)

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՂԱԼԱԹԱ ԷԲԻԱԶԱՍԸ

29 Նիսան

Էսհ ում. տիւն ազչ. գաբ.			9- 6
Պու սապահ			–
Իսթիգ. 65 (Մութօն)	6	% ֆ.	39-
» 65 »	6	% ֆ.	39-
» 69 (Թինար)	6		38-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		Լ.	14-
» 73	6	% ֆ	36-
Բումէլի չըմէնտրֆէր	3	%	30-50
Գայմէ		»	278-

ԽԻՒԼԱՍՍԱՑԸ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՆ

Թէեթրիւպէ իւէ եավաշ եավաշ ադնաշբլը յօր քի, տահա ահալի-միզոէն պիր պէօյիւք գըսմընքն միտէսի, բօլիթիգանքն պէլքիմ չէշնիլի եա չէշնիսիզ ֆագաթ հէր հայտէ ադը վէ պահարլը թաամ-լարընը հազմ խտէճէք տերէճէտէ գուվվէթ քէսպ իթմէմիշ օլուպ, անճագ սիւտ վէ հէրկիսթա իւէ իմթիհան խտէպիկյօր։

Պու պիր թաայիպ օլունաճագ չէյ տէյիլ տիր. չինքի հէր քէս նէ իւէ պէպէնիր խտ, միտէսի տէ օնա ալըշմըշ օլուր, վէ ալըշմա-տըլը թաամը իւքլ խտիւպ տէ, պահանդուր օլմայան բէք նատիր տիր։ Պիզիմ պուրատա էն ալա Սիպիր եաղը տէյի պայբլոբզը-մըշ եաղը, հիչ պիր քիպար Ինկիլիզ միտէսի հազմ խտէմէզ, վէ Ինկիլիզլէրտէն ահպաղը օլանլա-րա բանա մալիմ տիւր քի, պի-զիմ էն ալա բուզանը սատէ իւէ քիչմիշ խամուր իչէրիմիզ օնլարըն մէնֆուրա տուր։

Ինթիմալ տըր քի, Ինկիլիզ քի-պարզարընքն թաամ պիվէ օգա-տար աղը կէլմէսին, լաքին պու-տա եինէ պիր թէճրիւպէյէ միհ-թաճ գլուուզունտան, պու տէֆա զայիֆ միտէ օյան գարիուումու-զա Ինկիլթէրրատա բիչմիշ պէր թաամ, եանի պիր խիւլասայը բօ-մթիգիյէ չէշնիսի տատրբմագ խթէտիք քի, պունտան ադամ Ինկիլիզ հարպիյէ նաղբը օլուպ, պիր գաչ հաֆթա ագամ Լօրտ Սալիզպուրինին եէրինէ Հինտիս-թան վէ քիրի նասլ օլունան, վէ մուախխարէն Լօրտ բայէսինէ թէր-քի դէլբնան Մբսթբը Հարտինին մահը նիսանքն 29ունճու կիւնիւ Ինկիլթէրրանքն Զրէտֆօրտ չէհ-բինանքի դօնէրվանթէօրլէր Բրիւ-պինտէ իրատ իթմէյի չունուրդ տուր։

«Պու էմնատէ խալգքն գիհ-նինտէ պիր մէսէլէյը ադիմ ճէ-վէլան իթմէքտէ տիր։ Շարդ մէ-սէլէսի տէնիլէն, չօգտան պէրու մէյտանա չբգմըշ վէ ապա էն ճէտատին հէր սընքֆտան նիչէ սիլ-սիլէլէրիմիզի մէշգուլ իթմիշ պիր մէսէլէ տիր։ Լաքին պու մէսէլէ դբրդ էլի սէնէտէն պէրու տահա դիատէ պիր մէյտան ալըպ, պիլ ճիւմլէ Ինկիլիզ Էվլիայը ումուրու-մուզուն թագրիրի իւզրէ մատատ-թէն կէրէք ումում Էվրօբայա վէ կէրէք խասսէթէն Ինկիլթէրրայա միւթաալիզ պիր մէսէլէյը ադիմ հիյէթինէ կէլմիշ տիր։

«Դբրբմ մուհարէպէսի հէնկեա-մընտա Ինկիլթէրրա հէմէն ճիւմ-լէթէն հէմէֆքեար կիպի խտ, օ վագթ իճրասը լազբմ կէլէն մու-ամէլաթ հագդընտա տախի բէք ազ իխթիլաֆաթ վար ըտը։ 1856 տա պազը չէրայիթի հավի օլան պիր ահանամէ ումում Էվրօբա տէվլէթլէրի մարիֆէթի իւէ թան-զիմ օլունմուշ ուտու. Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա վէ Սարտէնիա օ վագթ Ռուսիայա զալէպէ իթմէլէր. վէ մաղլուպիյէթինի իգրարա Ռուսի-այը մէճպուր խտիւպ, կիրիչտիյի օ պէօյիւք օյունտա, Թէսլիմինի իլթիզամ իթտիրտիլեր. օ վագթ Ինկիլթէրրա ահանամէյի թան-զիմ խտէն տէվլէթլէրին պիրի խտ, Սվթրիա վէ Բրուսիա գաթա մուհարէպէյէ տախիլ օլմամըշ իքէն, մէսէլէ Եվրօբա մէսէլէսի օլուուզունտան օնլար տա ահա-նամէ հիսսէտարըզընա տավէթ օլունտուլար։

«1871 տէ Ռուսիա պու ահանա-մէնին պիր պէնտինի ֆէսխ իթ-տիքտէ, եախոտ ֆէսխ խտէճէյի-նի խապէր վէրտիքտէ պիր գօն-ֆէրանս թէշքիլ օլունտու. վէ օ վագբթ Մբսթբը Կլատսթընը ըիա-սէթի թահրընտա օյան գապի-նէթտէ Ինկիլթէրրանքն Շարդ մէ-սէլէսինտէ տէրբեար օյան մէն-ֆաաթը հագդընտա հիչ պիր մու-պայէնէթ եօղուտու։

«1871 տէ, մէզքիւր ահանամէ-տէն եաղընզ պիր պէնտի իֆրաղ օլունուպ, պագխտ թէքրար ըէս-մէն թատիգ վէ թէյիտ գը-ղընմըշ օլուուզունտան, Ինկիլիզ հիւքիւմէթի պու անէտէք անքն իւզէրինտէ սապիթ պուլունտու։ Օ վագբթ հէր նէ եաբբլոը խտ պայէթ միւսթէգիմանէ պիր սիւ-բէթտէ եաբբլոը, վէ քիմսէ խա-յալ խտէմէզ խտ քի, իմզա սա-հիպլէրինտէն եաղընզ պիրիսի, տիկերլէրինին բէյ վէ բըզասընը թահսիլ իթմէյէրէք, քէյֆը մա-յէշա անտէն պիր պէնտ տահա իֆրաղ խտէպիլսին։ Դապինէթին խսթինտա իթտիյի էն մուհիմ մէպտէ իթիմատը ումումի, վէ մէնաֆիի ումումի մէսէլէլէրի տիր։ Պունլարընը խսթիհսաբը ապ-պընտա Ինկիլիզ Լէրօբա իւէ պէ-բատէր պուլունմուշ օլտուրուն-տան, Լէրօբանքն բէյ վէ բըզա-սը տա պո լունմատըգճա, չիմտի պունլարընը ֆէսխինի Ինկիլիզ թէճվիզ խտէմէզ։

«Շիմտիքի դապինէթիմիզ իչիւն տէնիյօր քի, խրիսթիյան ահալի-սինին տիւչար օլտուզու միհնէթ վէ մէշգդաթտան տօլայը ասլա պիր գայտ վէ հաճէթ կէօսթեր-մէտի. լաքին պու պատտէ հէր նէ տէ տէնմէքտէ օլսա, դապի-նէթիմիզ նէդտինտէ միւսլիմ օլմամըշ. չինքի օ ահալիլերին ըս-լահը ահվալի հագդընտա չօգ տէֆա բէտի իզտամար տա իթ-տիյիմիզ միւսպէթ տիր։

«1871 եաւէք կէլէն կիտէն վէ Ինկիլթէրրանքն բօլիթիգայը գա-տիմինտէն շաշվայան դապինէթ-լերին հանկըսընտա (խրիսթիյան-լարա) պէօյէ պիր աբդայը տէ-բուն միւշահէտէ օլունտու, հաթ-թա 1871 տէ տէ օնլարտա վար մըյրը պէօյէ պիր նբշանէ։

«Օ վագբթլարատադ վիքթօր մէսնէտինտէ պուլունան զաթլա-բընն հիչ պիրինտէն, խրիսթիյան միլլէթլերինէ տայիր թէք պիր սէս տախի իչթիհատ։ Վագտա քիմ-սէ տէմէյօրուտու քի խրիսթի-յանլար թահրթը իթիսաֆտա տէ-յիլ տիր, վէ պէօյէ շէյլերէ միւ-սատատ իտէն պիր հիւքիւմէթ թէվէճճիւհիւ ումումիյէտէն տէ սագիթ օլամազ, ֆագաթ պունլ-ար հատիսաթ նէվինտէն օլուուզունտան, հատիսաթ նէ տերէճէ միւտհիշ վէ ֆաճի տէ օլսա, օ սէպէպէ պիր տէվլէթին մահվը իճապ իտէմէզ։ Պիզիմ իչիւն տիւնեանքն օ թէրաֆլարընտա (եանի Թիւրքիատա) էն պէօյիւք մէնֆաաթըմըզ նէ տիր, վէ միւ-թահիւտ օլտուզումուզ մուդավէ-լաթքն ահքեամընը քեամիլէն վէ միւսթէգիմանէ իճրա իտէյօր-մույուզ, մէսէլէ պու իտի։ Թիւր-քիանքն ումուրու տախիյէսինէ միւտախէլէ իթմէմէք իւզրէ պիր ահանամէ իլէ պաղը իտիք։

«Վագտա մուհարէպէտէն էվվէլ պիզ տէ Օթամպօլ դօնֆէրանսը-նա տախիլ օլտուգ, ֆագաթ մէ-բամըմըզ եաղընզ մանէվի պիր թաղեիդ կէօսթէրմէք իտի։ Դօն-ֆէրանս տաղբլոը, Պապը Ալի քէնտիսինէ թէբլիֆ օլունան ըս-լահաթը գապուլ իթմէտի, լաքին տըգդաթա շաեան շէյ շուրասը տիւքտէ, եախոտ ֆէսխ իտէճէյի-նի խապէր վէրտիքտէ պիր գօն-ֆէրանս թէշքիլ օլունտու. վէ օ վագբթ Մբսթբը Կլատսթընը ըիա-սէթի թահրընտա օյան գապի-նէթտէ Ինկիլթէրրանքն Շարդ մէ-սէլէսինտէ տէրբեար օյան մէն-ֆաաթը հագդընտա հիչ պիր մու-պայէնէթ եօղուտու։

«1871 տէ, մէզքիւր ահանամէ-տէն եաղընզ պիր պէնտի իֆրաղ օլունուպ, պագխտ թէքրար բէս-մէն թատիգ վէ թէյիտ գը-ղընմըշ օլտ

բէք տօղրու տուր։ Իմտի պիր պէօյիւք տէվլէթին ախէր պիր տէվլէթին պիլատ վէ դալէլէրինի ալմայարագ տախի օ տէվլէթի նուֆուզու թահթընա ալմասը եինե պիր մուխթարա տըր։ Չիւնքի պու հալ ինկիլիզին տէ ումում Էվրօբանընն տա մէնաֆիինի իխալ իտէպիլիր, չիւնքի պունլար պիրի պիրինտէն թէֆրիգ օլունապիլիր մէնաֆիաէն տէյիլ տիր, պինաէն ալէյհ պունլարտան պէտապախթ պիր մուհարէպէ տէ թէքէվվիւն իտէպիլիր։

«Իմտի էյէր միլլէթ իսթէմէյօր իսէ քի, դապինէթ պարատէ պէյան ինթիխի տէվլէթի (Եանի Օսմանը տէվլէթինի) մուհաֆազա ինթսին, օ դապինէթի գալտըրմագ ուինէ միլլէթին պիլէճէյի պիր քէյֆիյէթ տիր։ Էյէր գապինէթ միլլէթին էֆքեարընա մուղայիր պիր հարէքէթ իտէյօր իսէ, միլլէթ քէնտի էֆքեարընը օ տէրէճէ սերահէթլէ պէլլի իտէպիլիր քի, դապինէթ հէմէն խթիֆասընը վէրիպ չէքիր։ Պունուն մուղայիրի մուհաֆազայը սուլհ ու սալահ մատտէսինտէ միլլէթին գալպի տէ գապինէթին գալպի կիպի իսէ, միլլէթ գալպինտէն, գապինէթէ լազըմ կէլէն հեր նէվի մուավէնէթի տիրիր ինթմէզ։ Նէ պիր տէվլէթին զալէպէյի նուֆուզու իլէ նէ տէ էվրօբանընն թասարիֆ ալթընտա պուլունան թանզիմաթըն ֆէսախ իլէ սուլհ ու սալահ.թէէմին օլունմազ։

«Իմտի սահիհէն վէ հագիգէթէն սուլհուն տայիմի մուհաֆազա վէ թէէմինի իչիւն տիր քի, դապինէթ պիր էվրօբա գոնֆերանսընա տախիլ օլմագ իսթէյօր. անտէ 1856 վէ 1871 ահտնամէլէրինէ միւթաալիգ հեր խուսուս հագգընտա սէրպէսթ սէրպէսթ սէօզ սէօյլէմէյէ հեր տէվլէթին հագգը օլաճագ տըր։ Ինկիլիզ դապինէթի տախի պու անէտէք տէվամ ինթիյի բօլիթիգասը հագգընտա գուվվէթլի վէ մուէսսիր սէօզլէր սէօյլէյէպիլմէք իչիւն, նազարընը Ինկիլիզ ահալիսի իւզէրինտէն այըրմայաճագ տըր։»

Իչթէ պուրատա պէթէր չիմտիքի Ինկիլիզ դապինէթինին էն զիատէ նաթըգ պիր ազասընն քէլամլէրի, քի Ինկիլիզ բօլիթիգասընն պիր խիւլասայը ահվալը հազրէսի տէմէք տիր, վէ էլեէվմ մէյտանտա պիր պաշգա բօլիթիգա տա կէօրիւլմէտիինտէն տիկէր պիր խիւլասա եազմայա տա արթըգ իհթիաճ գալմայաճաղընտան, պու խիւլասայը խիւլասա ինթմէքտէն պաշգա իշ գալմազ։

Իմտի, չիմտիքի Ինկիլիզ դապինէթինին նէթիճէյի ամալը շու օլույօր քի, Էվրօբա պէօյիւք տէվլէթլէրի իմզասը թահթընտա օլան պիր ահտնամէյի պիր տէվլէթ քէյֆը մահէշա թէպտիլ թաղիիր իտէմէսին. բէք եօլու պիր միւլահազա. պիր տէ Ինկիլիզ տէշէն պէօյիւք Էվրօբա տէվլէթլէրինին պիրի օլտուղունտան օնուն ըէյինէ տէ միւրաճաաթ օլունմատըգճա պիր գարարը գաթի վէրիլմէսին վէ վէրիլմիշ օլսա տախի գաթի վէ միւթէպէր սայըլմասընն։ Պու տա եօղու։

Շու գատար վար քի, Էվրօբանընն տիկէր պէօյիւք տէվլէթլէրի էլինտէ պիրէր հաղը գուվվէի ասքէրիյէ պուլունուպ, Ինկիլիզտէ իսէ պէլքիմ օնլարտան զիատէ, ֆագաթ հաղը օլմայըպ՝ եալընըզ հինի հաճէթատէ հաղը օլապիլիր հիյեէթատէ պիր գուվվէի ասքէրիյէ պուլունտուղունտան, Ինկիլիզտէ պէօյլէ պիր գուվվէի հաղըրէ պուլունմայօր տէյի Էվրօբանընն դայատըզ օլմամասը իչիւն հաղը պիր գուվվէթ տէ կէօսթէրմէսի լազըմ կէլմիշ տիր։

Ամմա պունտան պիր հարպ տա զուհուր իտէպիլիր իմիշ, պու տա անլայըշա պաղը տըր, ֆագաթ պիզ շու գատար աէյէպիլիրիզ քի, Հինտիսթան վէքիլինին պաշատէ մէզքիւր նութզու, պիւթիւն Էվրօբայը պիրի պիրինէ տիւշիւրիւպ հեր թէրաֆա կիւլէ վէ աթէշ սաչաճագ սիւրէթատէ պէքլէնիլէն պիր մուհարէպէնին իլք ագշամընտան սէօյլէնէճէք նութգլար գապիլինտէն տէյիլտիր վէ խիւլասամըզ տա եախօտ խիւլասանըն խիւլասասը աա իշթէ պուտուր։

Ե. ՎԱՐԴԱՆ

ՎԱԴԹ ԿԱԶԼԹԱՍԸ

Էվվելքի բէնչէնպէ կիւնիւ կազէթայը մէզքիւրիւն թէրճէմանը էֆքեար հագգընտա իյրատ ինթիյի մէգալաթտան, միւրատ վէ մագսէտի, էվվելճէ թէէմին ինթիյիմիզ կիպի սըրֆ պիր պիւհթանտան իպարէթ օլսուղու արթըգ չէքք վէ շիւպհէ գապուլ ինթմէզ տէրէճէտէ աղնաշրմըշ տըր։ Ղազէթայը մէզքիւրիւն պէօյլէ պիր մէվդիյէ գատար թէնէզզիւլիւ, տօղրուսու պիղտէ ֆէվգէլատէ պիր էսէֆը տէրուն հասըլ ինթմիշ տիր։ Չիւնքի պիրինին եաբմատըզը վէ սէօյլէմէյէի նէսնէյի իւզէրինէ իսնատ ինթմէք պիւհթան օլմազ տա պաշգա նէ օլապիլիր։

Մէսէլա կէչէնտէ պիզ տէմիշիզ քի, «Ինկիլթէրրա տէվլէթինին «բօլիթիգասընտա հէնուզ սուլհ «ճիհէթինտէ պիր մէյլան կէօ«րիւլմէմէքտէ իսէ տէ ֆագաթ «հարէքէթընտա պիր թէպէտ«տիւլ կէօրիւլիւյօր։»

Պիզիմ պու քէլամլարըմըզ Ինկիլիզին բօլիթիգա հարաքէթը իչիւն մի տիր, հարպ թէտարիքէթը իչիւն մի տիր, հարպ հարէքէթինտէ մի թէպտիլիք վար տէմէք իսթէյօրուզ, բօլիթիգա հարէքէթինտէ մի, պիզիմ բօլիթիգա իւզէրինէ պէյան ինթիյիմիզ պիր ֆիքրի քի, պու կիւնքի կիւն հեր վուգուաթ, իգթիզասընտան զիատէ տէ թասարիգ ինթմէքտէ տիր, Վ-էֆրն ալբպ չէքիշտիրիպ հարպ թէտարիքէթընա սօգուշտուրարագ, Հինտիսթանը Ինկիլթէրրայը օրտուլարը տօնանմալարը իւզէրիմիզէ գալտըրմագտան նէ մանա չբգարբլաճագ պիլմէյիզ, էյէր Վագթ պու մագուլէ բաթբրթբլարընը նէտէն իպարէթ չէյլէր օլտուղունու հէնիւզ աղնայամամըշ իսէ, պալատէքի Մըսթը Հարտինին նութգունա միւրաճաաթ իտէպիլիր քի, պաշլըճա քէնտիսինէ պիր սէվապնիյէթի իլէ թէրճիմէ ինթմիշիզ։

Դուսուր մուհաքէմէլէրի տէ պու գապիլտէն իսէ տէ միւրատըմըզ անլէրի գրիթիգ ինթմէք տէյիլ տիր. պունլար պիր սէպէպին էսէրի օլուպ օ սէպէպտէն պահս ինթմէք պիղէ քեաֆի տիր, չիւնքի սէպէպ մէվճուտ օլտուգճա էսէրի իլէ ուղրաշմագ պօշ պիր քիւլֆէթ տիր։

Իմտի սէպէպ պահսընա կէլինճէ, շու գատար տէյէպիլիրիզ քի, Վագթին վիճուտի պէզիմ զիատէ, ֆագաթ հաղը օլմայըպ՝ եալընըզ հինի հաճէթատէ հաղը օլապիլիր հիյեէթատէ պիր գուվվէի ասքէրիյէ պուլունտուղունտան, Ինկիլիզտէ պէօյլէ պիր գուվվէի հաղըրէ պուլունմայօր տէյի Էվրօբանընն դայատըզ օլմամասը իչիւն հաղը պիր գուվվէթ տէ կէօսթէրմէսի լազըմ կէլմիշ տիր։

Ամմա պունտան պիր հարպ տա զուհուր իտէպիլիր իմիշ, պու տա անլայըշա պաղը տըր, ֆագաթ պիզ շու գատար աէյէպիլիրիզ քի, Հինտիսթան վէքիլինին պաշատէ մէզքիւր նութզու, պիւթիւն Էվրօբայը պիրի պիրինէ տիւշիւրիւպ հեր թէրաֆա կիւլէ վէ աթէշ սաչաճագ սիւրէթատէ պէքլէնիլէն պիր մուհարէպէնին իլք ագշամընտան սէօյլէնէճէք նութգլար գապիլինտէն տէյիլտիր վէ խիւլասամըզ տա եախօտ խիւլասանըն խիւլասասը աա իշթէ պուտուր։

Ե. ՎԱՐԴԱՆ

Մ. ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Պ. Պետրոս Անմեղեան իսմինտէ պիր էրմէնի տէլիքանը, Ֆբրանսըզ իւտէպայը մէշհուրէսինտէն Միւսիւ Վիգթոր Իւկոնուն ասարը նէֆիսէսինի միւթալաատա հիսս էյլէտիյի թէհայեիւրի պէեան զրմընտա, քէնտիսինէ 94 սաթրրլրզ Ֆրանսըզճա կիւզէլ պիր շիր կէօնտէրմիշ օլմազլա, Մ. Վիքթոր Իւկոտան ճէվապէն շու աթիտէքի մէքթուպուալմըշ տըր։

Paris, 12 Avril.

Vos vers, monsieur, sont pénétrants et doux ; ils me touchent et me charment ; je vous envoie un remercîment attendri.

VICTOR HUGO

(Թէրճիմէ Դէֆթէրու)

Բարիս, 12 Նիսան

Շիրիրինիզ, միւսիւ, թէէսիրլի վէ թաթլը տըր, վէ պէնիմ թէհայեիւրիմի միւճիպ օլտու։ Հիրիրինիզտէն մահզուզէն, սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ։

ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Միլլէթ իչիւն պատիի շէրէֆ օլան շու տէլիգանը հէնուզ 20 եաշընտա օլուպ, գալէմէ ալտըղը շիր տախի կէրէք լիսան, կէվ ճիւմլէ ալէմին պուլունտուղու սաղլամ պիր զէմին իւզէրինտէ օլմայըպ, բէք եիւքսէքտէն կէրիմիշ պիր ճանպազ իրի իւզէրինտէ հաթթա պու իրին տէ թա օրթասընտա տըր։ Պու մէվդիտէ պուլունան պիր ճանպազ կիպի վուգթի սաղընա սօլունա վէ արգասընտ պագամայըպ եալընըզ էօնիւնտէքի տար իրի կէօրէպիլիեօր. նէ չարէ պիր քէրրէ օրալարա չբգմամալըյըտը, եախօտ չբգմէշ իսէ տէ օ գատար իլէրի կիթմէմէլիյիտի։ Զիւնքի հավատա պուլունան պիր քիմէնին, զէմին իլէ պիր իրթիպաթը տայիմա գաթ օլմուշ օլուր, վէ աշաղրտա նէ օտա կէօզիւնիւ էօնիւնտէքի իրատէն այըրըպ տա ծնլարա պագամազ, վէ պագատա տա կէօրէմէզ։

Պու սէպէպտէն նաշը պիզ Վ-էրէ թայիպ, եախօտ, վուգուաթը ճիհանը կէօրմէյօր վէ կէօրսէ տէ թագտիր իտէմէյօր տէյի թագպիհ իտէմէյիզ. չիւնքի իսթէսէ տէ այաղընը պատտըղը եէրտէն պաշգա պիր եէրէ կէօզիւնիւ չէվիրէմէզ. պու թագպիհ օլունաճագ պիր հալ տէյիլ, աճընտաճագ պիր հալ տըր, վէ տօղրուսու պիզ տէ նէ գատար աճրմագ գապիլ իսէ աճրրրզ։

Էկէր Վ-էրն պու հիւք�էթսլիմ օլմազ իսէ, պիզիմ պաշգա պիր քիչիւք տէյէճէ տէյիմիզ գալը. շու քի Վ-էրն իլէ Թէրճիմանը էֆֆեար պէյնինտէ, թարիխճէ պիր մուպայէնէթ վար քի, էֆքեարճա մուպայէնէթին մէնչէի տէ օ օլապիլիր. շու քի, Վ-էրն ՌՀՀ (պին իբի եիւզ գրրգ պէշ), վէ Թէրճիմանը էֆֆեար ՌՄՀ (պին իչ եիւզ գրրգ պէշ) զաղէթասը տըր, տիմէք քի արատա եիւզ սէնէլի.ք պիր խաթթը ֆասլ վար, պիրիպիրինտէն պու գատար ուղագտա պուլունանլարըն մուպայէնէթը էֆքեարընա տահա պունտան պաշգա պունտան պէօյիւք նէ՞ սէպէպ արանապիլիր։

Իմտի, Վ-էրն իլէ Թէրճիմանը էֆֆեարըն պիր պիրի իլէ օլան նիսպէթի, իլմի հէնտէսէնին ֆէրէէ Դ-էֆ չէքլինտէ օլան զրէ՚էն նիսպէթինտէն պաշգա պիր նիսպէթի օլամազ։

Paris, 12 Avril.

Vos vers, monsieur, sont pénétrants et doux ; ils me touchent et me charment ; je vous envoie un remercîment attendri.

VICTOR HUGO

(Թէրճիմէ Դէֆթէրու)

Բարիս, 12 Նիսան

Շիրիրինիզ, միւսիւ, թէէսիրլի վէ թաթլը տըր, վէ պէնիմ թէհայեիւրիմի միւճիպ օլտու։ Հիրիրինիզտէն մահզուզէն, սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ։

ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Միլլէթ իչիւն պատիի շէրէֆ օլան շու տէլիգանը հէնուզ 20 եաշընտա օլուպ, գալէմէ ալտըղը շիր տախի կէրէք լիսան, կէրիմ ճիւմլէ ալէմին պուլունտուղու սաղլամ պիր զէմին իւզէրինտէ օլմայըպ, բէք եիւքսէքտէն կէրիմիշ պիր ճանպազ իրի իւզէրինտէ հաթթա պու իրին տէ թա օրթասընտա տըր։ Պու մէվդիտէ պուլունան պիր ճանպազ կիպի վուգթի սաղընա սօլունա վէ արգասընտ պագամայըպ եալընըզ էօնիւնտէքի տար իրի կէօրէպիլիեօր. նէ չարէ պիր քէրրէ օրալարա չբգմամալըյըտը, եախօտ չբգմէշ իսէ տէ օ գատար իլէրի կիթմէմէլիյիտի։ Զիւնքի հավատա պուլունան պիր քիմէնին, զէմին իլէ պիր իրթիպաթը տայիմա գաթ օլմուշ օլուր, վէ աշաղրտա նէ օտա կէօզիւնիւ էօնիւնտէքի իրատէն այըրըպ տա ծնլարա պագամազ, վէ պագատա տա կէօրէմէզ։

Պու սէպէպտէն նաշը պիզ Վ-էրէ թայիպ, եախօտ, վուգուաթը ճիհանը կէօրմէյօր վէ կէօրսէ տէ թագտիր իտէմէյօր տէյի թագպիհ իտէմէյիզ. չիւնքի իսթէսէ տէ այաղընը պատտըղը եէրտէն պաշգա պիր եէրէ կէօզիւնիւ չէվիրէմէզ. պու թագպիհ օլունաճագ պիր հալ տէյիլ, աճընտաճագ պիր հալ տըր, վէ տօղրուսու պիզ տէ նէ գատար աճրմագ գապիլ իսէ աճրրրզ։

Էկէր Վ-էրն պու հիւքմէ թէսլիմ օլմազ իսէ, պիզիմ պաշգա պիր քիչիւք տէյէճէ տէյիմիզ գալը. շու քի Վ-էրն իլէ Թէրճիմանը էֆֆեար պէյնինտէ, թարիխճէ պիր մուպայէնէթ վար քի, էֆքեարճա մուպայէնէթին մէնչէի տէ օ օլապիլիր. շու քի, Վ-էրն ՌՀՀ (պին իբի եիւզ գրրգ պէշ), վէ Թէրճիմանը էֆֆեար ՌՄՀ (պին իչ եիւզ գրրգ պէշ) զաղէթասը տըր, տիմէք քի արատա եիւզ սէնէլի.ք պիր խաթթը ֆասլ վար, պիրիպիրինտէն պու գատար ուղագտա պուլունանլարըն մուպայէնէթը էֆքեարընա տահա պունտան պաշգա պունտան պէօյիւք նէ՞ սէպէպ արանապիլիր։

Իմտի, Վ-էրն իլէ Թէրճիմանը էֆֆեարըն պիր պիրի իլէ օլան նիսպէթի, իլմի հէնտէսէնին ֆէրէէ Դ-էֆ չէքլինտէ օլան զրէ՚էն նիսպէթինտէն պաշգա պիր նիսպէթի օլամազ։

Մ. ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Պ. Պետրոս Անմեղեան իսմինտէ պիր էրմէնի տէլիքանը, Ֆբրանսըզ իւտէպայը մէշհուրէսինտէն Միւսիւ Վիգթոր Իւկոնուն ասարը նէֆիսէսինի միւթալաատա հիսս էյլէտիյի թէհայեիւրի պէեան զրմընտա, քէնտիսինէ 94 սաթրրլրզ Ֆրանսըզճա կիւզէլ պիր շիր կէօնտէրմիշ օլմազլա, Մ. Վիքթոր Իւկոտան ճէվապէն շու աթիտէքի մէքթուպուալմըշ տըր։

Paris, 12 Avril.

Vos vers, monsieur, sont pénétrants et doux ; ils me touchent et me charment ; je vous envoie un remercîment attendri.

VICTOR HUGO

(Թէրճիմէ Դէֆթէրու)

Բարիս, 12 Նիսան

Շիրիրինիզ, միւսիւ, թէէսիրլի վէ թաթլը տըր, վէ պէնիմ թէհայեիւրիմի միւճիպ օլտու։ Հիրիրինիզտէն մահզուզէն, սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ։

ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Միլլէթ իչիւն պատիի շէրէֆ օլան շու տէլիգանը հէնուզ 20 եաշընտա օլուպ, գալէմէ ալտըղը շիր տախի կէրէք լիսան, կէրիմ ճիւմլէ ալէմին պուլունտուղու սաղլամ պիր զէմին իւզէրինտէ օլմայըպ, բէք եիւքսէքտէն կէրիմիշ պիր ճանպազ իրի իւզէրինտէ հաթթա պու իրին տէ թա օրթասընտա տըր։ Պու մէվդիտէ պուլունան պիր ճանպազ կիպի վուգթի սաղընա սօլունա վէ արգասընտ պագամայըպ եալընըզ էօնիւնտէքի տար իրի կէօրէպիլիեօր. նէ չարէ պիր քէրրէ օրալարա չբգմամալըյըտը, եախօտ չբգմէշ իսէ տէ օ գատար իլէրի կիթմէմէլիյիտի։ Զիւնքի հավատա պուլունան պիր քիմէնին, զէմին իլէ պիր իրթիպաթը տայիմա գաթ օլմուշ օլուր, վէ աշաղրտա նէ օտա կէօզիւնիւ էօնիւնտէքի իրատէն այըրըպ տա ծնլարա պագամազ, վէ պագատա տա կէօրէմէզ։

Պու սէպէպտէն նաշը պիզ Վ-էրէ թայիպ, եախօտ, վուգուաթը ճիհանը կէօրմէյօր վէ կէօրսէ տէ թագտիր իտէմէյօր տէյի թագպիհ իտէմէյիզ. չիւնքի իսթէսէ տէ այաղընը պատտըղը եէրտէն պաշգա պիր եէրէ կէօզիւնիւ չէվիրէմէզ. պու թագպիհ օլունաճագ պիր հալ տէյիլ, աճընտաճագ պիր հալ տըր, վէ տօղրուսու պիզ տէ նէ գատար աճրմագ գապիլ իսէ աճրրրզ։

Էկէր Վ-էրն պու հիւքմէ թէսլիմ օլմազ իսէ, պիզիմ պաշգա պիր քիչիւք տէյէճէ տէյիմիզ գալը. շու քի Վ-էրն իլէ Թէրճիմանը էֆֆեար պէյնինտէ, թարիխճէ պիր մուպայէնէթ վար քի, էֆքեարճա մուպայէնէթին մէնչէի տէ օ օլապիլիր. շու քի, Վ-էրն ՌՀՀ (պին իբի եիւզ գրրգ պէշ), վէ Թէրճիմանը էֆֆեար ՌՄՀ (պին իչ եիւզ գրրգ պէշ) զաղէթասը տըր, տիմէք քի արատա եիւզ սէնէլի.ք պիր խաթթը ֆասլ վար, պիրիպիրինտէն պու գատար ուղագտա պուլունանլարըն մուպայէնէթը էֆքեարընա տահա պունտան պաշգա պունտան պէօյիւք նէ՞ սէպէպ արանապիլիր։

Իմտի, Վ-էրն իլէ Թէրճիմանը էֆֆեարըն պիր պիրի իլէ օլան նիսպէթի, իլմի հէնտէսէնին ֆէրէէ Դ-էֆ չէքլինտէ օլան զրէ՚էն նիսպէթինտէն պաշգա պիր նիսպէթի օլամազ։

Մ. ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Պ. Պետրոս Անմեղեան իսմինտէ պիր էրմէնի տէլիքանը, Ֆբրանսըզ իւտէպայը մէշհուրէսինտէն Միւսիւ Վիգթոր Իւկոնուն ասարը նէֆիսէսինի միւթալաատա հիսս էյլէտիյի թէհայեիւրի պէեան զրմընտա, քէնտիսինէ 94 սաթրրլրզ Ֆրանսըզճա կիւզէլ պիր շիր կէօնտէրմիշ օլմազլա, Մ. Վիքթոր Իւկոտան ճէվապէն շու աթիտէքի մէքթուպուալմըշ տըր։

Paris, 12 Avril.

Vos vers, monsieur, sont pénétrants et doux ; ils me touchent et me charment ; je vous envoie un remercîment attendri.

VICTOR HUGO

(Թէրճիմէ Դէֆթէրու)

Բարիս, 12 Նիսան

Շիրիրինիզ, միւսիւ, թէէսիրլի վէ թաթլը տըր, վէ պէնիմ թէհայեիւրիմի միւճիպ օլտու։ Հիրիրինիզտէն մահզուզէն, սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ։

ՎԻԿԹՈՐ ԻՒԳՕ

Միլլէթ իչիւն պատիի շէրէֆ օլան շու տէլիգանը հէնուզ 20 եաշընտա օլուպ, գալէմէ ալտըղը շիր տախի կէրէք լիսան, կէ.

բէք տօղրու տուր։ Իմտի պիր պէօյիւք տէվլէթին ախէր պիր տէվլէթին պիլատ վէ դալէլէրինի ալմայարագ տախի օ տէվլէթի նուֆուզու թահթընա ալմասը եինե պիր մուխթարա տըր։ Չիւնքի պու հալ ինկիլիզին տէ ումում Էվրօբանընն տա մէնաֆիինի իխալ իտէպիլիր, չիւնքի պունլար պիրի պիրինտէն թէֆրիգ օլունապիլիր մէնաֆիաէն տէյիլ տիր, պինաէն ալէյհ պունլարտան պէտապախթ պիր մուհարէպէ տէ թէքէվվիւն իտէպիլիր։

«Իմտի էյէր միլլէթ իսթէմէյօր իսէ քի, դապինէթ պարատէ պէյան ինթիխի տէվլէթի (Եանի Օսմանը տէվլէթինի) մուհաֆազա վէ թէէմինի իչիւն տիր քի, դապինէթ պիր էվրօբա գոնֆերանսընա տախիլ օլմագ իսթէյօր. անտէ 1856 վէ 1871 ահտնամէլէրինէ միւթաալիգ հեր խուսուս հագգընտա սէրպէսթ սէրպէսթ սէօզ սէօյլէմէյէ հեր տէվլէթին հագգը օլաճագ տըր։ Ինկիլիզ դապինէթի տախի պու անէտէք տէվամ ինթիյի բօլիթիգասը հագգընտա գուվվէթլի վէ մուէսսիր սէօզլէր սէօյլէյէպիլմէք իչիւն, նազարընը Ինկիլիզ ահալիսի իւզէրինտէն այըրմայաճագ տըր։»

Իչթէ պուրատա պէթէր չիմտիքի Ինկիլիզ դապինէթինին էն զիատէ նաթըգ պիր ազասընն քէլամլէրի, քի Ինկիլիզ բօլիթիգասընն պիր խիւլասայը ահվալը հազրէսի տէմէք տիր, վէ էլեէվմ մէյտանտա պիր պաշգա բօլիթիգա տա կէօրիւլմէտիինտէն տիկէր պիր խիւլասա եազմայա տա արթըգ իհթիաճ գալմայաճաղընտան, պու խիւլասայը խիւլասա ինթմէքտէն պաշգա իշ գալմազ։

Իմտի, չիմտիքի Ինկիլիզ դապինէթինին նէթիճէյի ամալը շու օլույօր քի, Էվրօբա պէօյիւք տէվլէթլէրի իմզասը թահթընտա օլան պիր ահտնամէյի պիր տէվլէթ քէյֆը մահէշա թէպտիլ թաղիիր իտէմէսին. բէք եօլու պիր միւլահազա. պիր տէ Ինկիլիզ տէշէն պէօյիւք Էվրօբա տէվլէթլէրինին պիրի օլտուղունտան օնուն ըէյինէ տէ միւրաճաաթ օլունմատըգճա պիր գարարը գաթի վէրիլմէսին վէ վէրիլմիշ օլսա տախի գաթի վէ միւթէպէր սայըլմասընն։ Պու տա եօղու։

Շու գատար վար քի, Էվրօբանընն տիկէր պէօյիւք տէվլէթլէրի էլինտէ պիրէր հաղը գուվվէի ասքէրիյէ պուլունուպ, Ինկիլիզտէ իսէ պէլքիմ օնլարտան զիատէ, ֆագաթ հաղը օլմայըպ՝ եալընըզ հինի հաճէթատէ հաղը օլապիլիր հիյեէթատէ պիր գուվվէի ասքէրիյէ պուլունտուղունտան, Ինկիլիզտէ պէօյլէ պիր գուվվէի հաղըրէ պուլունմայօր տէյի Էվրօբանընն դայատըզ օլմամասը իչիւն հաղը պիր գուվվէթ տէ կէօսթէրմէսի լազըմ կէլմիշ տիր։

Ամմա պունտան պիր հարպ տա զուհուր իտէպիլիր իմիշ, պու տա անլայըշա պաղը տըր, ֆագաթ պիզ շու գատար աէյէպիլիրիզ քի, Հինտիսթան վէքիլինին պաշատէ մէզքիւր նութզու, պիւթիւն Էվրօբայը պիրի պիրինէ տիւշիւրիւպ հեր թէրաֆա կիւլէ վէ աթէշ սաչաճագ սիւրէթատէ պէքլէնիլէն պիր մուհարէպէնին իլք ագշամընտան սէօյլէնէճէք նութգլար գապիլինտէն տէյիլտիր վէ խիւլասամըզ տա եախօտ խիւլասանըն խիւլասասը աա իշթէ պուտուր։

Ե. ՎԱՐԴԱՆ

ՎԱԴԹ ԿԱԶԼԹԱՍԸ

Էվվելքի բէնչէնպէ կիւնիւ կազէթայը մէզքիւրիւն թէրճէմանը էֆքեար հագգընտա իյրատ ինթիյի մէգալաթտան, միւրատ վէ մագսէտի, էվվելճէ թէէմին ինթիյիմիզ կիպի սըրֆ պիր պիւհթանտան իպարէթ օլսուղու արթըգ չէքք վէ շիւպհէ գապուլ ինթմէզ տէրէճէտէ աղնաշրմըշ տըր։ Ղազէթայը մէզքիւրիւն պէօյլէ պիր մէվդիյէ գատար թէնէզզիւլիւ, տօղրուսու պիղտէ ֆէվգէլատէ պիր էսէֆը տէրուն հասըլ ինթմիշ տիր։ Չիւնքի պիրինին եաբմատըզը վէ սէօյլէմէյէի նէսնէյի իւզէրինէ իսնատ ինթմէք պիւհթան օլմազ տա պաշգա նէ օլապիլիր։

Մէսէլա կէչէնտէ պիզ տէմիշիզ քի, «Ինկիլթէրրա տէվլէթինին «բօլիթիգասընտա հէնուզ սուլհ «ճիհէթինտէ պիր մէյլան կէօ«րիւլմէմէքտէ իսէ տէ ֆագաթ «հարէքէթընտա պիր թէպէտ«տիւլ կէօրիւլիւյօր։»

Պիզիմ պու քէլամլարըմըզ Ինկիլիզին բօլիթիգա հարաքէթը իչիւն մի տիր, հարպ թէտարիքէթը իչիւն մի տիր, հարպ հարէքէթինտէ մի թէպտիլիք վար տէմէք իսթէյօրուզ, բօլիթիգա հարէքէթինտէ մի. պիզիմ բօլիթիգա իւզէրինէ պէյան ինթիյիմիզ պիր ֆիքրի քի, պու կիւնքի կիւն հեր վուգուաթ, իգթիզասընտան զիատէ տէ թասարիգ ինթմէքտէ տիր, Վ-էֆրն ալբպ չէքիշտիրիպ հարպ թէտարիքէթընա սօգուշտուրարագ, Հինտիսթանը Ինկիլթէրրայը օրտուլարը տօնանմալարը իւզէրիմիզէ գալտըրմագտան նէ մանա չբգարբլաճագ պիլմէյիզ, էյէր Վագթ պու մագուլէ բաթբրթբլարընը նէտէն իպարէթ չէյլէր օլտուղունու հէնիւզ աղնայամամըշ իսէ, պալատէքի Մըսթը Հարտինին նութգունա միւրաճաաթ իտէպիլիր քի, պաշլըճա քէնտիսինէ պիր սէվապնիյէթի իլէ թէրճիմէ ինթմիշիզ։

Դուսուր մուհաքէմէլէրի տէ պու գապիլտէն իսէ տէ միւրատըմըզ անլէրի գրիթիգ ինթմէք տէյիլ տիր. պունլար պիր սէպէպին էսէրի օլուպ օ սէպէպտէն պահս ինթմէք պիղէ քեաֆի տիր, չիւնքի սէպէպ մէվճուտ օլտուգճա էսէրի իլէ ուղրաշմագ պօշ պիր քիւլֆէթ տիր։

Իմտի սէպէպ պահսընա կէլինճէ, շու գատար տէյէպիլիրիզ քի, Վագթին վիճուտի պէզիմ զիատէ, ֆագաթ հաղը օլմայըպ՝ եալընըզ հինի հաճէթատէ հաղը օլապիլիր հիյեէթատէ պիր գուվվէի ասքէրիյէ պուլունտուղունտան, Ինկիլիզտէ պէօյլէ պիր գուվվէի հաղըրէ պուլունմայօր տէյի Էվրօբանընն դայատըզ օլմամասը իչիւն հաղը պիր գուվվէթ տէ կէօսթէրմէսի լազըմ կէլմիշ տիր։

Ամմա պունտան պիր հարպ տա զուհուր իտէպիլիր իմիշ, պու տա անլայըշա պաղը տըր, ֆագաթ պիզ շու գատար աէյէպիլիրիզ քի, Հինտիսթան վէքիլինին պաշատէ մէզքիւր նութզու, պիւթիւն Էվրօբայը պիրի պիրինէ տիւշիւրիւպ հեր թէրաֆա կիւլէ վէ աթէշ սաչաճագ սիւրէթատէ պէքլէնիլէն պիր մուհարէպէնին իլք ագշամընտան սէօյլէնէճէք նութգլար գապիլինտէն տէյիլտիր վէ խիւլասամըզ տա եախօտ խիւլասանըն խիւլասասը աա իշթէ պուտուր։

Ե. ՎԱՐԴԱՆ

ՐԷՍՄԻ

Տէրսաատէթ վէ Պէյօղլու վէ Պօղազ իչի վէ Իւսկիւտար, վէ Գաբրէօյիւ ճիհէթլէրի իլէ աաալարտա վագը մէսքիւրաթ (իշրէթ) մաղազալարընն ճիւմլէսի 2075 ատէտ օլուպ, պունլարտան մէարէսէ վէ թէքկէ վէ թիւրպէլերէ եիւզ արշընտան եագը, վէ գարաղալանէլերին գարշըսը իլէ եանը պայընտա, վէ սըրֆ իսլամ մահէլլէրինտէ պուլունան մաղազա վէ տիւքքեանլարընն տախի 190 ատէտ իտուկի ինտէլ մուայէնէ թէպէյեիւն իթմէքլէ, վէ պու մագուլէ տիւքքեան վէ մաղազալարընն քիչատի, մէսքիւրաթ նիզամնամէսի ահքամընա մուխալիֆ պուլունմազլա, օլ պատտէ թանզիմ օլունան տէֆթէր իւզէրինէ Շուրայի Տէվլէթ միլքիյէ տայրէսինտէ մէզքիւր 190 ատէտ մէսքիւրաթ մաղազասընն պիւթիւն պիւթիւն մէսքիւրաթտէն թախլիեէսի, վէ իչլերինտէ պէրպէր էտէվաթը պուլունան, վէ իբի գաբուլու օլան 349 ատէտինտէն տախի էտէվաթը մէզքիւրէնին իխրաճ օլունմասը, վէ եալընըզ մէսքիւրաթ սաթըլան, վէ իքի գարուլու օլանլարընն պիրէր գարուսունուն գարատըմասը, վէ պունլարտան պաշգա, նիզամու ատէթը պէլտիճէճ մահզուրու կէօրիւնէնլերին տէ մէսքիւրաթտէն թախլիյէսի, վէ իչպու տիւքքեան վէ մաղազալարտա սահիպ վէ եա

ատէն միլլէթի Օսմանիյէնին պիւնեանը սաատէթ վէ իսթիգլալը տիմէք օլան ախլագ վէ թէրպիյէյի սիյասիյէյի մագպուլէսիպ օզուլաճաղը պէտիտար, վէ համիյէթ տավասընտա վէ մէմլէքէթին մէնաֆիի ալէյի հագիգէսինէ հագգըյլա խըտմէթ տաիյէսինտէ պուճնանան հիչ պիր Օսմանը զաղէթաճընն իսէ պէօյլէ պիր քէրիվէի հումգ ու պէլահաթա սիւլիւք իթմէյէճէյի, վէ պու վատի տէ ըսրար իտէն էվրագը հավատիսին տէվամը ինթիշարը, հիւքիւմէթի սէնիյէճէ պիր վէճհլէ թէճվիզ օլունմայաճաղը աչիքեար տըր։

Շու հալէ, վէ էսպապ վէ միւթալաաթը մէսրուտէյ նազարէն, սալիճ իւզ զիքր Պասիրէթ զաղէթասընն պու կիպի նէշրիյաթը վէխիմէսինտէն տօլայը մաղհարը միւճաղաթ օլմասը զէմանը չօղտան պէրու հուլուլ իյլէմիշ տէմէք իսէ տէ, հարաքեաթը վագրասը ֆրգտանը համիյէթ վէ պիր կէօնա սույի նիյէթէ մէպնի օլմայըպ, միւճէրրէտ նօգսանիի տիգգաթ վէ մալիմաթտան իլերու կէլտիյի հիքիւմէթի սէնիյէ նէզտինտէ եագընէն մէճզում վէ մալիւմ օլմազ ըլա, չիմտիլիք չիատէթ եօլունա կիտիլմէյիպ, պունտան պէօյլէ խուսուսաթը մէպհուսէտէ տախի թաատիլի լիսան իլէ թէպտայի չահանէ միյանընտա իլգայի ֆէսատ վէ պրուտէթ իտճէք էվվա ու հալաթտան պի զայէթ թէվագգը ու իճթինապ իթմէսինին վէ պու թէնպիհի գաթիյէ տէ հէվալէյի սէմի իթիպար իյլէմէտիյի թագտիրտէ, արթըգ պիւթիւն պիւթիւն իլգա իտիլճէճէյինին պաէմրի այի պու տէֆթա տախի կէրէք մէզքիւր զաղէթայա վէ կէրէք պունուն մէ

միւսթէֆիր, վէ խրտմէթճիներին-տէն պաշգա քիմսէնին կիմէ եաթ-մասը ճայիզ օլմաեբպ, չու գա-տար քի պունլարտան գանղիսի-նին իւզերինէ ֆամիլեա իգամէ-թինէ մախսուս օտա օլուպ տա, պիր միւտտէթը մահտուտ իլէ միւսթէֆիրի, վէ եա սահիպի, պիրիսինէ իճար, վէ եախօտ զու-հուրաթ գասիլինտէն օլարագ, իչերինտէ խարիճտէն պիր գաչ քիչիյի պիր միւտտէթճիք գա-պուլ վէ իսբեան իթտիրէճէք օ-լուր իսէ, պէհէր տէֆասընտա զապբթաեա իհպար իլէ ռուխսաթ թէզքէրէսի արմաեա, մէսքիւրաթ նիզամնամէսինին [տէօրտիւնճիւ մատտէսի մուճիպինտէ մէճպուր թութուլմասը, վէ խիլաֆընտա հարէքէթ իտէնլէր օլուր իսէ, հագլարընտա մուամլէլեի նիզա-միյէսինին իճրասը, վէ պունլար-տան գօնթրաթլը օլանլարը, գօնթրաթլարընին իրթամընտա, վէ գօնթրաթսըզ պուլունանլարը, թարիխի իլանտան իւչ այա գա-տար մէսքիւրաթտան թաթիլէսի գարարլաշտրըլարագ, օլ պապտէ իրաաէեի ալիեէ չերէֆ թաալիւգ իթմիշ, վէ մէզքիւր մաղազալար-տան տիւէլի էճնէպիեէ թէպաա-սընա միւթաալիգ օլանլար հագ-գընտա տախի մէնսուպ օլտուգ-լարը գանչէլերեալարա մալիւմաթ վէրիլմէսի պու քերրե չէհիր էմանէթի ալիեէսինտէն պա թէզքերէ պիտիրիլմիշ օլտուղունա, վէ պու ահֆեամէն կէրէք իճրա-սը վէ կէրէք տուէլի սայիրէ թէ-պաասընտան, զի՛քր օլունան սը-նրֆը մէսքիւրաթ մաղազալարընա-սահիպ վէ միւսթէճիր օլանլար-տան տօլայը տէֆթէր միւճիպլին-ճէ մէնսուպ օլտուգլարը գանչէ-լերեալարա՝ մալիւմաթ վէրիլմէսի իչին, տէֆթէրլեր կէօնտէրիլէ-րէք պիլ ճիւմլէ զապբթալարա ի-շար իտիլմիշ պուլունտուղունա, վէ պատէմա զապբթալարճա գա-բարը մէշրու հաթէմամի իլէ թաթ-պիգի հարէքէթ օլունճաղընա պինանէն, ճամի վէ թիւրպէ վէ թէքկէ վէ մէարէսէեէ եիւզ ար-շընտան եագբն վէ գարաղօլխանէ գարշըլարընտա վէ սըրֆ իսլամ մահէլլէլերինտէ պուլունան սայիֆ իւզ զիքր 190 ատէտ, վէ տէ-րունլերինտէ պէրպէր էտէվթը վէ իքի գաբուլու օլան մէզքիւր 349 ատէտ իլէ ֆամիլեա իգա-մէթինէ մախսուս իւզերինտէ օտա պուլունան մէսքիւրաթ մաղազա-լարը սահիպ վէ եա միւսթէճիրլէ-րի չիմտիտէն իչպու գարարա քէս-պի վուգուֆ իտերէք, միւտտէ-թը մէզքիւրէ խիթամընա գատար պէր մինվալլ մուհարրէր հիւքմը նիզամ վէ իրատէ վէ իլանը իճրա իթմէտիքլերի հալտէ, զապբթա-լար թարաֆընտան ահքեամը մուհարրէր իճրա օլունաճաղը, վէ պատէզին խիլաֆը նիզամ ու գայիտէ մէսքիւրաթ մաղազասը քիչատընա ռուխսաթ վէրիլմէեէ-ճէ յի սուրէթի գաթիէտէ իհթար օլունուր։

26 Նիսան սէնէ 94

Ցիւնքի բօսթա իլէ ալընան Էվրօբա զաղէթալարընտա աթի-տէքի հավատիսլէր օգունմուշ տուր։

Ինկիլթէրրա Գրալիչասը ան-գարիպ Ալտըրշօթ օրտուկեահրն-տա Ինկիլիզ ասքէրինին պիրինճի գօլ օրտուսունա պիր ըէսմի կէ-չիտ իճրա իթտիրէճէք տիր։

Գանատատան Լօնտրայա չիմ-տիլիք 15 պին վէ իլէրուտէ 10 պին նէֆէր տահտ ասքէր կէլէ-ճէք իմիշ։

—Պիր Օսմանլը թարաֆընտան Բէյ-Մէլ կազէթ զազէթասընա եազը-լան պիր մէքթուպ մէէլինէ նա-զարէն, Ռումէլիտէ Բօսոբ տաղ-լարընտա պուլունան միւսլիման ասքարը մըգտարը 30—35 պին նէֆէր օլուպ, պունլարա պիր թագմմիւսթահֆըզ ասքերի տա-խի պիրլէշմիշ տիր. Սիւլէյման բաշա «վաթանբերվէրլիյի իգթի-զասընտան» պունլարա թօր վէ միւհիմմաթ թէրք իթմիշ, վէ «չիմտի տախի մուհաքէմէյէ չէ-քիմէսինին ասլ սէպէպի պու ի-միշ։»

— Վիէննատան Նիսան 29 թա-ռիխիյէ Քէնիշէ Ցայթունք զա-զէթասընա քէշիտէ օլունան պիր գրթա թէլէկրաֆ, Ավթրիա աս-քէրինին Պօսնայա տուխուլի հէ-նուզ բէք միհթէմէլ օրմատըզընա տայիր պունտան ագտէմ եազմըշ օլտուղումուզ պիր ֆըգրայը թէ էյիա իտուպ, տէյօր քի, Պոս-նայը Ավթրիայա իլհագ իթմէք մագսէտիյլէ Պոսնայա Ավթրիա ասքերի իտխալ իթմէք իչին, չիմ-տիքի Ավթրիա վիւքէլասընին թէպէտտիւլի լազըմ կէլիր։

— Բրէնս Պիզմարգ, Նամիզաճ-լրզա հասէպիյլէ, մայիս այընին անճագ իւչինճիւ հաֆթասընտա Պէրլինէ ավտէթ իտէպիլէճէյի զանն օլունույօր։

— Մուհագագ կիպի կէօրիւ-նիյօր քի, կրան տիւգ Նիգօլա-նը Ս. Բէթէրսպուրկա աղիմէ-թի, Նամիզաճլըգ վէ եօրղուն-լուգտան զիատէ, Ռուս օրտու-սու պաչ գօմանտանլըղը մէմու-ռիյէթինտէ պիր աղ չէտիտ պիր ատէմ պուլունմասը լուզումունա մէպնի իտի. կրան տիւգ Նիգօ-լա, թարաֆը հաղրէթի բաաիշ-չահիտէն կէօրմիւշ օլտուղու իւ-թիֆաթա մուգապիլ, հինի հա-ճէթտէ պիր մըգտար չէտիտ պիր հարէքէթտէ պուլունմագ լազըմ կէլիր իսէ, պունա մուգթէտիր օ-լամայաճաղը տէրքեար պուլուն-մուշ տուր։

—Ռուս հիւքիւմէթի, Ամերի-գա լիմանլարընտան պիրիսինէ խաֆիէէն 600 նէֆէր ֆինլանտիա-լը մէլլահ (կէմի թայիֆէսի) վէ 63 նէֆէր պահրիյէ զապիթանը սէվգ իթմիշ տիր։ Կէօրիւնիւր քի պունլար, Ամերիկատա Ռուս հիւ-քիւմէթի հիսապընա օլարագ թէճհիզ օլունան գուրսան կէմի-լերինէ թային օլունաճագլար տըր։

—Ցիւնքի բօսթա իլէ ալընան Ֆրանսըզ զաղէթալարընը իշղալ իտէն էն ճէսիմ մէսէլէ, պիթ թապ էքսբօզիսիօնուն քիւշատը խու-սուսու տուր։ Մէտէնի Էվրօբա-նըն գըսմը աղէմի էնվայի զավ-յիլի ճէսիմէ իլէ միւզթէրիպ պուլունտուղու հալտէ, Ֆրանսա-նըն, պունտան սէքիզ սէնէ ադ-տէմքի պէտապախթըգլարընը-պիթիւն էսէրլերինի մահվ իտէ-րէք, էքսբօզիսիօն կիպի պիր սուլհբերվերանէ թէշէպպիւսի պաչա չըգարմասը. վէ մէարիֆ վէ հիւնէր վէ սէնաաթլարա, վէլհասըլ, պիթիւն մէտէնիյէթէ պէօյլէ պիր հիւսնի խրտմէթտէ պուլունմասը, ֆիլվագի օն տօ-գուզունճու ասրըն էն պէօյիւք վէ էն չէրէֆլի վուգուաթլարը-նտան պիրիսի տիր, վէ Ֆրանսըզ զաղէթալարը պու ճիհէթի մա էլ իֆթիխար տերմէեան՝ իթմէքտէ օլտուգլարը կիպի, սաիր՝ պաչու-ճա էճնէպի զաղէթալարը տախի պէնտի մախսուսլար տերճիյլէ, Ֆրանսըզ միլլէթինի չու մուվաֆ-ֆագբյէթինտէն տօլայը թէպլիք իտէ յօրլար։

—Ցերսաատէթտէն Բօլիթիչէ Գօրէսբօնտէնց զաղէթասընա եա-զըլտըզը վէճհիյէ, իզմիտտէ պու-լունան Ինկիլիզլէր, Իզմիտ գուր-պինտէն կէչիպ Գարա տէնիզէ տէօք՝ուլմէքտէ օլան Զախարեա նէհրինին եէր եէր տերինլիյինի էօյչմէքտէ իմիշլէր, վէ մագսէտ-լերի, պու նէհր վասէթասըյլա Գարատէնիզէ թօրբիլ վաբօրլարը կէչիրիպ, Օտէսատան Ադա Սթէ-ֆանօս Ռուս օրտուսունա էրզագ նագլ իտէն Ռուս վաբօրլարընա միմանաաթ իթմէք իմիշ։

—Թըրհալա ասըլարը վէ ասա-քէրի Օսմանիյէ պէյնինտէ թա-թիլի մուխասէմաթա մուվաֆ-ֆագ օլունմուշ իսէ տէ, Կիրիտ-տէ խուանընը միճիպի էնտիշէ օ-լաճագ պիր սուրէթտէ տէվամ իթմէքտէ պուլունտուղու, սօն բօսթա իլէ կէլէն էւրօբա զաղէ-թալարը միւթալասընտան մա-էթթէէսիւֆ անլայըլմագտա տըր։

—Լօնտրա, 3 մայիս,—Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան ախիրէն վուգու պուլան թէքլիֆթը թահթը միւզաքերէյէ ալմագ իւզրէ եարըն Ուինտսօրտա պիր վիւքէլա մէճլիսի ագտ օլունա-ճագ տըր։ Գօնկրէ հագգընտա միւզաքերաթ թէրք օլունմասը-ղը թաստիգ օլունույօր. Ռուս աս-քէրինին վէ Ինկիլիզ տօնանմասը-նըն այնի վագթտա կէրի չէքիլ-մէլէրի խուսուսունտա տախի միւ-զաքերաթ [ճերեան իտէեօր իսէ տէ, չիմտի պու միւզաքերաթըն մուվաֆֆագիյէթի իչին էվվէլքի գատար իւմիտ եօգ տուր։

—Վիէննա, 2 մայիս.—Ռուս-լար Պէյիւքտերէյէ թօրլամըշ օլ-տուգլարը էրզագը գալըրըյօր-լար վէ պու սուրէթլէ Պէյիւք-տերէյէն վաբօրա ասքէր պէն-տիրմէք խուսուսունտան քեամի-լէն սարֆը նազար օլունտուղու-նու կէօսթէրիյօրլար։

—Պերլին, 2 մայիս.—Պալթիք տէնիզի Ինկիլիզլեր թարաֆընտան ապլօգա օլունտուգտա՝ իր-թիպաթը գաթ օլունմամագ իչ-չին, Ալէմանիա տօնանմասընը-գբսմը աղէմի Վիրհելմշաֆէնտէ թօրլանբեօր։

—Ս. Բէթէրսպուրկ, 2 մայիս. Ռուսլարը հիչ օլմազսա չիմտի Պապը Ալիյէ չիքեայէթի հավի պիր իւլթիմաթում կէօնտէրմիշ օլմալարը միհթէմէլ տէյիլ տիր, չիունքի չիմտի, մէսէլէի հաղրէ-նին սուլհէն թէսվիյէսի իչին պէօյիւք իւմիտլէր օլտուղունտան Ռուսիանըն պէօյլէ պիր իւլթիմա-թում կէօնտէրէրէք հալը հաղրա-քէնտիսի պիր գաթ տահա վէ-խամէթ վէրմէսի մէմուլ տէյիլ տիր։

—Ռուսլար թարաֆընտան Ռու-մանիանըն իսթիլասը Ռուման ա-հալիսինէ բէք զիատէ հէյէճանը միւճիպ պիր սուրէթ քէսպ իթ-միշ տիր։ Պուքրէշ մուհասէրէ օլունմուշ տուր, վէ Ռուման օր-տուսու իլէ Պուքրէշին իրթիպաթը գալմամըշ տըր. Ռուսլար, Պուք-րէշտէ նէ գատար Ռուման ասքէ-րի վար իսէ, տիշարը չըգարըլ-մասընը թալէպ իտէյօրլար. կէ-չէնլերտէ Պուքրէշտէն Ռուման օր-տուսունա պիր միհիմմաթ թրէ-նի հարէքէթ իտէճէք օլտուղուն-տան, Ռուսլար պու չէյէ մուխա-լիֆէթ իթմիշլեր, վէ պիր Ռուս զապիթի թրէնի տուրտուրթմագ իւզրէ, թրէնին էօնիւնտէքի լո-գօմաթիֆէ չըգար, ֆագաթ լո-գօմաթիֆտէ պուլունան Ռուման զապիթի, Ռուս զապիթինի խըզ-լա երթիպ լոգօմաթիֆտէն տի-շարը պրագը, վէ թրէնէ հարէ-քէթ վիրուպ սավուշուր իլերի կիտէր, հալ պու քի պու թրէն Պուքրէշտէն Ռուման օրտուսունա կիտէն սօն միհիմմաթ թրէնի օ-լուր։

— Իմբէրաթօր կիյօմ, Զարա, Պէօյիւք Ֆրէտերիգին թասվիրի իլէ Լէ-Ֆ-Նիշանը վէրմիշ տիր. չիմտիյէ տէկին պու Նիշան, իմ-բէրաթօր կիյօմ ֆամիլեասը խա-րիճինտէ քիմէյէ վէրիլմէմիշ ի-տի։

— Քէնիշէ Ցայթունկ զաղէ-թասընը Վիէննատան ալըպ տէրճ իթտիյի մայիս 2 թարիխի պիր դրթա թէլէկրաֆ տէյօր քի, գօնկրէ ագտը վէ Ինկիլիզլերին վէ Ռուսլարը Ցերսաատէթ ճի-վարընտան կէրի չէքիլմէլերի խու-սուսունտա էն չօղու սէքիզ կիունէ գատար պիր իթթիֆագ հուսու-լէ կէլէճէյի հիւքիւմէթ տէվա-յիրինտէ մէմուլ իտիլմէքտէ տիր։

— Ս. Բէթէրսպուրկ, 4 մա-յիս. — Կրան տիւգ Նիգօլա վար-շավիա թրէնի իլէ պուրայա միւ-վասէլէթ իթտի։ Իմբէրաթօր հաղրէթլերի, վէ իմբէրաթօր խա-նէտանը, մայէթ ժէնէրալլարը ի-լէ պէրապէր, միւշարիլէյհ կրան տիւգիւն գարշըլատըլար. Կրան տիւգիւն վիւրուտինի, ահալի հուրրալար իլէ թէլագգը իթտի։

—

Պիր գրթա Պօրտէանօ թէլէկ-րաֆնամէսի, էկէր սահիհ իսէ, բէք մուհիմ հավատիսլէր վէրի-եօր. իչթէ մէզքիւր թէլէկրա-ֆըն սուրէթի։"

Բարիս, 9 մայիս.

«Տէվլէրան իտէն պիր ռիվայէ-թէ կէօրէ, (Ֆրանսըզ) հիւքիւ-մէթի միւէյյիդ գանայընին (Ինկի-լիզ ասքերի թարաֆընտան) իս-թիլասընա գարշը բրօթէսթօ ի-տէճէք տիր։

«Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ի-թալիա հիւքիւմէթլերի, Ռումա-նիա իլէ թիճարէթ ահտնամէսի ագտ իթմէեի դավուլ իթմէսի-լեր։

«Վարիտ օլան թէլէկրաֆլարը-նը խապէր վէրտիքլերինէ կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթի Ինկիլթէրրանը-մաթլումաթը հոթէլը օլտուղունու-ճանէղ, Այա Սթէֆանօ ահտնա-մէսինի բէտիլէ ֆէնկրեեե ադ էնդեե տուտու էնդ տիր։"

—

Ռուսիա տէվլէթինին Այա Սթէֆանօստաքի օրտուսունտա խասթէլիք զիատէ օլտուղունտան, ասքերի Զէքմէճէ վէ Բէֆիդ պէյ էֆէնտիներին չիֆթիլիկի ճի-վարընա չէքիլմէքտէ օլտուղունու Պասիրէթ երինէ պու սապահքի նիւսխէսինտէ եազը յօր։

—Պու կիունքի ճէրիտէի Հա-վատիստէ կէօրիւմիշ տիր. — «Էվվէլքի կիուն օլան հարէքէթի արզտա պաղը մահալլէրտէ տի-վարլար եարըլմըշ, վէ վէնգուլ-նին իրթէսի կիունիւ Պէյօղլունտա պիր խանէնին գույուսունա սու չէքիլմէք իւզրէ օգվա ինտիրիլ-տիսի հալտէ, պիր գնգու կէլ-միշ վէ գօվատտա տօլու ղազ նէ-վինտէն պիր մատտէ չըգըդ, պա-տէթ թէճրիւպէ, ղազ կիպի եան-տըղը անլաշըլմըշ տըր։ Եէվմի մէզ-քիւրտէ Իզմիտտէ տախի չիտ-տէթլի պիր գաչ տէֆա հարէքէ-թի արզ վուգու պուլարագ, էս-քի պլինալարընը էքսէրիսիյլէ, չար-չուտա խայլը տիւքեան վէ Ռում մէքթէպի խարապ օլմուշ տուր։»

—Գուսօվա վալիսի Ռէֆաթ զապիթի։ Դուս զապիթինի խըզ-լա երթիպ լոգօմաթիֆտէն տի-շարը պրագը, վէ թրէնէ հարէ-քէթ վիրուպ սավուշուր իլերի կիտէր, հալ պու քի պու թրէն Պուքրէշտէն Ռուման օրտուսունա կիտէն սօն միհիմմաթ թրէնի օ-լուր։

— Իմբէրաթօր կիյօմ, Զարա, Պէօյիւք Ֆրէտերիգին թասվիրի իլէ Լէ-Ֆ-Նիշանը վէրմիշ տիր. չիմտիյէ տէկին պու Նիշան, իմ-բէրաթօր կիյօմ ֆամիլեասը խա-րիճինտէ քիմէյէ վէրիլմէմիշ ի-տի։

— Քէնիշէ Ցայթունկ զաղէ-թասընը Վիէննատան ալըպ տէրճ իթտիյի մայիս 2 թարիխի պիր դրթա թէլէկրաֆ տէյօր քի, գօնկրէ ագտը վէ Ինկիլիզլերին վէ Ռուսլարը Ցերսաատէթ ճի-վարընտան կէրի չէքիլմէլերի խու-սուսունտա էն չօղու սէքիզ կիունէ գատար պիր իթթիֆագ հուսու-լէ կէլէճէյի հիւքիւմէթ տէվա-յիրինտէ մէմուլ իտիլմէքտէ տիր։

— Ս. Բէթէրսպուրկ, 4 մա-յիս. — Կրան տիւգ Նիգօլա վար-շավիա թրէնի իլէ պուրայա միւ-վասէլէթ իթտի։ Իմբէրաթօր հաղրէթլերի, վէ իմբէրաթօր խա-նէտանը, մայէթ ժէնէրալլարը ի-լէ պէրապէր, միւշարիլէյհ կրան տիւգիւն գարշըլատըլար. Կրան տիւգիւն վիւրուտինի, ահալի հուրրալար իլէ թէլագգը իթտի։

—

Պիր գրթա Պօրտէանօ թէլէկ-րաֆնամէսի, էկէր սահիհ իսէ, բէք մուհիմ հավատիսլէր վէրի-եօր. իչթէ մէզքիւր թէլէկրա-ֆըն սուրէթի։"

Բարիս, 9 մայիս.

«Տէվլէրան իտէն պիր ռիվայէ-թէ կէօրէ, (Ֆրանսըզ) հիւքիւ-մէթի միւէյյիդ գանայընին (Ինկի-լիզ ասքերի թարաֆընտան) իս-թիլասընա գարշը բրօթէսթօ ի-տէճէք տիր։

«Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ի-թալիա հիւքիւմէթլերի, Ռումա-նիա իլէ թիճարէթ ահտնամէսի ագտ իթմէեի դավուլ իթմէսի-լեր։

«Վարիտ օլան թէլէկրաֆլարը-նը խապէր վէրտիքլերինէ կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթի Ինկիլթէրրանը-մաթլումաթը հոթէլը օլտուղունու-ճանէղ, Այա Սթէֆանօ ահտնա-մէսինի բէտիլէ ֆէնկրեեե ադ էնդեե տուտու էնդ տիր։"

—

Ռուսիա տէվլէթինին Այա Սթէֆանօստաքի օրտուսունտա խասթէլիք զիատէ օլտուղունտան, ասքերի Զէքմէճէ վէ Բէֆիդ պէյ էֆէնտիներին չիֆթիլիկի ճի-վարընա չէքիլմէքտէ օլտուղունու Պասիրէթ երինէ պու սապահքի նիւսխէսինտէ եազը յօր։

—Պու կիունքի ճէրիտէի Հա-վատիստէ կէօրիւմիշ տիր. — «Էվվէլքի կիուն օլան հարէքէթի արզտա պաղը մահալլէրտէ տի-վարլար եարըլմըշ, վէ վէնգուլ-նին իրթէսի կիունիւ Պէյօղլունտա պիր խանէնին գույուսունա սու չէքիլմէք իւզրէ օգվա ինտիրիլ-տիսի հալտէ, պիր գնգու կէլ-միշ վէ գօվատտա տօլու ղազ նէ-վինտէն պիր մատտէ չըգըդ, պա-տէթ թէճրիւպէ, ղազ կիպի եան-տըղը անլաշըլմըշ տըր։ Եէվմի մէզ-քիւրտէ Իզմիտտէ տախի չիտ-տէթլի պիր գաչ տէֆա հարէքէ-թի արզ վուգու պուլարագ, էս-քի պլինալարընը էքսէրիսիյլէ, չար-չուտա խայլը տիւքեան վէ Ռում մէքթէպի խարապ օլմուշ տուր։»

—Գուսօվա վալիսի Ռէֆաթ զապիթի, Դուս զապիթինի խըզ-լա երթիպ լոգօմաթիֆտէն տի-շարը պրագը, վէ թրէնէ հարէ-քէթ վիրուպ սավուշուր իլերի կիտէր, հալ պու քի պու թրէն Պուքրէշտէն Ռուման օրտուսունա կիտէն սօն միհիմմաթ թրէնի օ-լուր։

— Իմբէրաթօր կիյօմ, Զարա, Պէօյիւք Ֆրէտերիգին թասվիրի իլէ Լէ-Ֆ-Նիշանը վէրմիշ տիր. չիմտիյէ տէկին պու Նիշան, իմ-բէրաթօր կիյօմ ֆամիլեասը խա-րիճինտէ քիմէյէ վէրիլմէմիշ ի-տի։

— Քէնիշէ Ցայթունկ զաղէ-թասընը Վիէննատան ալըպ տէրճ իթտիյի մայիս 2 թարիխի պիր դրթա թէլէկրաֆ տէյօր քի, գօնկրէ ագտը վէ Ինկիլիզլերին վէ Ռուսլարը Ցերսաատէթ ճի-վարընտան կէրի չէքիլմէլերի խու-սուսունտա էն չօղու սէքիզ կիունէ գատար պիր իթթիֆագ հուսու-լէ կէլէճէյի հիւքիւմէթ տէվա-յիրինտէ մէմուլ իտիլմէքտէ տիր։

— Ս. Բէթէրսպուրկ, 4 մա-յիս. — Կրան տիւգ Նիգօլա վար-շավիա թրէնի իլէ պուրայա միւ-վասէլէթ իթտի։ Իմբէրաթօր հաղրէթլերի, վէ իմբէրաթօր խա-նէտանը, մայէթ ժէնէրալլարը ի-լէ պէրապէր, միւշարիլէյհ կրան տիւգիւն գարշըլատըլար. Կրան տիւգիւն վիւրուտինի, ահալի հուրրալար իլէ թէլագգը իթտի։

—

Պիր գրթա Պօրտէանօ թէլէկ-րաֆնամէսի, էկէր սահիհ իսէ, բէք մուհիմ հավատիսլէր վէրի-եօր. իչթէ մէզքիւր թէլէկրա-ֆըն սուրէթի։"

Բարիս, 9 մայիս.

«Տէվլէրան իտէն պիր ռիվայէ-թէ կէօրէ, (Ֆրանսըզ) հիւքիւ-մէթի միւէյյիդ գանայընին (Ինկի-լիզ ասքերի թարաֆընտան) իս-թիլասընա գարշը բրօթէսթօ ի-տէճէք տիր։

«Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ի-թալիա հիւքիւմէթլերի, Ռումա-նիա իլէ թիճարէթ ահտնամէսի ագտ իթմէեի դավուլ իթմէսի-լեր։

«Վարիտ օլան թէլէկրաֆլարը-նը խապէր վէրտիքլերինէ կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթի Ինկիլթէրրանը-մաթլումաթը հոթէլը օլտուղունու-ճանէղ, Այա Սթէֆանօ ահտնա-մէսինի բէտիլէ ֆէնկրեեե ադ էնդեե տուտու էնդ տիր։"

—

Ռուսիա տէվլէթինին Այա Սթէֆանօստաքի օրտուսունտա խասթէլիք զիատէ օլտուղունտան, ասքերի Զէքմէճէ վէ Բէֆիդ պէյ էֆէնտիներին չիֆթիլիկի ճի-վարընա չէքիլմէքտէ օլտուղունու Պասիրէթ երինէ պու սապահքի նիւսխէսինտէ եազը յօր։

—Պու կիունքի ճէրիտէի Հա-վատիստէ կէօրիւմիշ տիր. — «Էվվէլքի կիուն օլան հարէքէթի արզտա պաղը մահալլէրտէ տի-վարլար եարըլմըշ, վէ վէնգուլ-նին իրթէսի կիունիւ Պէյօղլունտա պիր խանէնին գույուսունա սու չէքիլմէք իւզրէ օգվա ինտիրիլ-տիսի հալտէ, պիր գնգու կէլ-միշ վէ գօվատտա տօլու ղազ նէ-վինտէն պիր մատտէ չըգըդ, պա-տէթ թէճրիւպէ, ղազ կիպի եան-տըղը անլաշըլմըշ տըր։ Եէվմի մէզ-քիւրտէ Իզմիտտէ տախի չիտ-տէթլի պիր գաչ տէֆա հարէքէ-թի արզ վուգու պուլարագ, էս-քի պլինալարընը էքսէրիսիյլէ, չար-չուտա խայլը տիւքեան վէ Ռում մէքթէպի խարապ օլմուշ տուր։»

—Գուսօվա վալիսի Ռէֆաթ զապիթի։